

بررسی و مقایسه دو گروه کودکان و بزرگسالان در بیان روایت از دیدگاه رویدادهای حرکتی تالمی^۱

الهام اخلاقی باقوجری^۲

شهلا شریفی^۳

علی ایزانلو^۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۶/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۵/۲۹

چکیده

زبان از آن جهت قابل توجه است که فقط افراد محدوددی، درک واقعی از دانش زبان خود دارند. این درحالی است که هر فرد، ممکنست زبان ویژه‌ای بداند و آن را به کار برد. برای آنکه به بخشی از این درک زبانی دست یابیم، به مقایسه شفاهی سازی روایت، مابین دو گروه کودک و بزرگسال زن پرداخته‌ایم. روایت، مشتمل بر توالی رویدادهایی است که ترتیب زمانی دارند. همچنین، رویداد حرکتی یا فعل، وضعیتی را شامل می‌شود که در آن حرکت و یا ایستایی رخ می‌دهد. برای بررسی رویدادهای حرکتی، ۸۰ شرکت کننده در دوره سنی

^۱ شناسه دیجیتال (DOI): 10.22051/jlr.2018.16953.1404

^۲ دکترای تخصصی، گروه زبان شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد (نویسنده مسئول)؛

elham.akhlaghi@mail.um.ac.ir

^۳ دکترای تخصصی، استادیار گروه زبان شناسی، عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد؛

shahla_sharifi@um.ac.ir

^۴ دکترای تخصصی، استادیار گروه زبان شناسی، عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد؛ aliizanloo@um.ac.ir

کودک و بزرگسال انتخاب شدند. سپس شرکت کنندگان، فیلم بی کلام و جهانی گلابی (Chafe, 1980) را مشاهده کردند و آن را بازگو کردند. به دنبال آن داده‌ها ضبط و پیاده‌سازی شدند. این داده‌ها از دیدگاه رویدادهای حرکتی تالمی (Talmy, 2000) که مشتمل بر دو نوع حرکت انتقالی و حرکت خودشامل بودند، از جنبه آماری مقایسه و تحلیل شدند. بر اساس نتایج به دست آمده، مابین دو گروه شرکت کننده، در بهره‌گیری از افعال حرکتی انتقالی تفاوت معناداری مشاهده نشد. این در حالی است که دو گروه مورد اشاره در استفاده از افعال حرکتی خودشامل تفاوت معناداری داشتند. علت اصلی شباهت کاربرد، فراوانی بالای افعال حرکتی انتقالی و مرکزی بودن این افعال در میان فعل‌های زبان فارسی است. از آنجا که افعال حرکتی خودشامل در مقایسه با افعال حرکتی انتقالی، بیشتر از جنبه کاربرد، در حاشیه قرار دارند و تنوع زبانی داشته‌اند، در نتیجه بین این دو گروه، تفاوت وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: روایت، رویدادهای حرکتی، داستان گلابی، افعال حرکتی

خود شامل، افعال حرکتی انتقالی

۱. مقدمه

هر کاری که انجام می‌دهیم، از مرتب کردن تخت‌خواب تا آماده کردن صبحانه و یا دوش گرفتن، می‌تواند به منزله روایت، دیده شده یا قالب‌ریزی و بازگو گردند. اما افراد مختلف با پیشینه و دانش متفاوت، این کار را به شیوه‌های گوناگونی انجام می‌دهند. هر بازگویی را نمی‌توان روایت در نظر گرفت. روایت، توالی رخدادها است (Toolan, 2007, p. 16). یکی از مواردی که بسیار در بیان روایت مشاهده می‌شود، بیان تجربیات است. همه انسان‌ها، قادر به بازگویی تجربیات خود در قالب روایت هستند. این، یک توانایی ذاتی است که افراد از آغاز صحبت کردن، می‌توانند از طریق روایت و بازگویی تجربیات خویش با یک‌دیگر ارتباط برقرار کنند. در واقع، ماده اصلی روایت مستقل از رسانه آن یعنی زبان در نظر گرفته می‌شود. زیرا می‌توان یک موضوع را با روایت‌های گوناگونی بیان کرد. در بررسی روایت، باید دو مؤلفه اصلی قصه و گوینده را تحلیل نمود. هر چند، این مؤلفه‌ها را در هر واقعه گفتاری دیگر نیز می‌توان یافت. در این پژوهش، قصه کنار گذاشته شده است و به تحلیل راویان و روایت از دیدگاه آن‌ها پرداخته می‌شود. در واقع، روایت‌شناسی به عنوان روشی علمی، درصدد یافتن الگوهایی روایی است (Asadi & Ranjbar, 2019) که می‌تواند جنبه‌های گوناگونی را مورد توجه قرار دهد. به منظور انجام این پژوهش، نوع

افعال حرکتی در دو گروه کودکان و بزرگسالان مؤنث مورد مقایسه و تحلیل قرار گرفته‌است. فعل یا رویداد حرکتی، وضعیتی است که در آن حرکت یا ایستایی رخ می‌دهد. این رویداد، از یک عنصر برجسته و یک زمینه تشکیل می‌شود. «عنصر برجسته در یک رویداد حرکتی نسبت به زمینه یا حرکت می‌کند، یا در حالت ایستایی قرار می‌گیرد» (Talmy, 2000b, p. 25).

تالمی (Talmy, 2000)، دیدگاه خود را در بستر رویکرد شناختی مطرح کرده‌است. نظام شناختی در نظام‌های کنشی قرار می‌گیرد. به این معنا که توانایی زبانی مغز، وضعیت ویژه‌ای برای فراهم آوردن دستورالعمل‌های نظام‌های کنشی به دست آورده‌است. همچنین این توانایی در تولید آواها، تعبیر، بیان باورها و خواسته‌ها، اشاره به پدیده‌ها، نقل داستان‌ها و موارد مشابه، نقشی بر عهده دارد. برای دلیل‌هایی از این گونه، زبان بشر، موضوع اصلی پژوهش حاضر است (Chomsky, 2005, p. 47). پرسش اصلی که در این پژوهش در پی پاسخ به آن هستیم این است که دخترها و زن‌ها، چگونه از افعال حرکتی در بیان روایت استفاده می‌کنند؟ فرضیه‌های صفری که در پیوند با این پرسش می‌توان در نظر گرفت، مشتمل بر این دو موردند: «مؤلفه‌های حرکت‌های انتقالی (عمودی، افقی، چند جهتی) در هر دو گروه سنی یکسان است». «مؤلفه‌های حرکات‌های خودشامل (رفت و برگشتی، دورانی، اتساعی، تکانی، پرسه در مکان، ماندن) در هر دو گروه سنی برابر است». برای دست یافتن به پاسخ پرسش، از فیلم بدون کلام جهانی گلابی (Chafe, 1980) و ۸۰ شرکت‌کننده استفاده شده‌است. پس از پیشینه، چارچوب نظری، روش‌شناسی، تحلیل داده‌ها شرح داده خواهد شد.

۲. پیشینه پژوهش

اگرچه، روایت به قدمت عمر بشر است، اما روایت‌شناسی، علم نسبتاً نوپایی است که از عمر آن بیش از چند دهه نمی‌گذرد. امروزه، پژوهش‌های مربوط به روایت فقط به مطالعات ادبی محدود نمی‌شود. روایت، به دیگر حوزه‌های علوم انسانی مانند تاریخ، انسان‌شناسی و فرهنگ‌عامه، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی زبان نیز راه یافته‌است. در زمینه بررسی روایت، آثار گوناگونی وجود دارد. هدایی (Hodaie, 2002) در پژوهش خود، ادبیات داستانی کودک را بر پایه سیزده مقوله از ادبیات داستانی بزرگسال مجزا می‌کند. یارمحمدی و همکاران (Yarmohammadi et al., 2000) به بررسی و مقایسه ساختارها و مؤلفه‌های گفتمان‌مدار موجود در داستان‌های کوتاه معاصر بزرگسالان و نوجوانان پرداخته‌اند. به منظور بررسی پیشینه نظریه‌های روایت‌شناسی در زبان فارسی، می‌توان مقاله صافی پیرلوجه و فیاضی (Safi Pirloojeh & Fayazi, 2011) را مطالعه کرد.

هر چند آن‌ها بخش عمده مقاله خود را به بررسی روایت‌شناسی ساختارگرا و تقابل‌های دو گانه، مقوله‌بندی عناصر روایی و رده‌شناسی روایت اختصاص داده‌اند. سیاوشی (Siavashi, 2014) با بررسی یک روایت در زبان اشاره ایرانی، برخی راهکارهای زبانی و نقش آن‌ها در شکل‌گیری و پیش‌برد روایت را نشان داده‌است. پژوهش‌های دیگری در زبان فارسی و زبان‌های دیگر در پیوند با روایت وجود دارد که از آن صرف‌نظر می‌شود و به مسئله اصلی این پژوهش یعنی افعال حرکتی پرداخته می‌شود.

وجود آثار گوناگون ایرانی و غیرایرانی در پیوند با موضوع افعال حرکتی، بیانگر اهمیت این موضوع در حوزه‌های گوناگون زبان‌شناسی به ویژه رده‌شناسی، پژوهش‌های دستوری، بین‌زبانی و زبان‌شناسی شناختی است. در پژوهش‌های مرتبط با مفهوم حرکت در زبان‌شناسی، سه حلقه فکری جداگانه را می‌توان از هم مجزا نمود. حلقه نخست، سنت دیرینه تجربه‌گرایی و واقع‌گرایی است که تمرکز آن، بر موضوع ادراک و بازنمود مکان‌بندی^۱ در شناخت است. حلقه دوم، به ظهور علم شناخت و برهم‌کنش زبان و شناخت، تسلط بر مفاهیم نگرش‌های جهانی‌ها مرتبط است. حلقه سوم، به ظهور جریان معناشناسی در زبان‌شناسی زایشی وابسته است (Fortis, 2010). مهم‌ترین آثار در این زمینه، مربوط به تالمی (Talmy, 2007; Talmy, 2000a) و اسلوبین (Slobin, 2004) است که به عنوان منبع اصلی این چارچوب مورد استفاده پژوهشگران قرار می‌گیرد. بسیاری از پژوهش‌های مرتبط با رویداد حرکتی در زبان‌های مختلف، به بررسی روایت‌های گفتاری یک کتاب تصویری بدون واژه پرداخته‌اند. موضوع کتاب، درباره پسری است که در جستجوی قورباغه‌ای است. این کتاب دارای چندین صحنه است که نمایانگر حرکت است و با استفاده از چند نوع پیکر، مسیر و شیوه نشان داده می‌شود. در این پژوهش‌ها، از سخنگویان زبان‌های بسیاری درخواست می‌شود تا آن‌چه را که در هر صحنه اتفاق افتاده‌است، به صورت شفاهی بیان کنند. در بسیاری از موارد، این مقایسه بین دو گروه سنی انجام شده‌است. این پژوهش‌ها، در دو مجموعه چاپ شده‌اند. جلد نخست را برمن و اسلوبین (Berman & Slobin, 1994) و جلد دوم را اشترومکوویست و ورهون (Stromqvist & Verhoeven, 2004) ویرایش کرده‌اند. در این اثر، پژوهش‌های بسیاری از زبان‌شناسان شناختی گردآوری شده‌است. به منظور بررسی کامل پیشینه حرکتی در این حوزه، می‌توان به این دو جلد رجوع کرد.

بوهمیمر و همکاران (Bohnmeyer et al., 2007 & 2010) به بررسی نمود زبانی رویدادهای حرکتی و زنجیره‌های علت و معلولی (سببی) پرداخته‌است. آن‌ها همچنین تنوع بین‌زبانی در

¹ localization

مقوله‌بندی زبانی رویدادها را به صورت واژگانی کردن، دستوری کردن و ساختار رویدادها بررسی کرده‌اند. به این ترتیب، تأثیرات ویژه زبانی را در تمام سطح‌های شفاهی سازی تجارب پیش‌بینی کرده‌است. سپس بیان می‌کند که برخی تمایلاتی که در نگاشت بین صورت و معنا وجود دارد، بین تمام زبان‌ها مشترک است. این پژوهش نیز همانند پژوهش‌های پیشین، نمایانگر تمایلات و ارجحیت جهانی برای نگاشت بین نمودهای شفاهی سازی تجارب است. لستر (Lester, 2013)، رویدادهای حرکتی و ساختار روایی داستان‌های گلابی را در زبان انگلیسی بررسی کرده‌است. او کاربرد زبان را مشتمل بر فرآیندهایی می‌داند که از تعامل حوزه‌های مختلف شناختی با روایت قابل استخراج است. وی به این نتیجه دست یافته‌است که کاربردهای متفاوت مفهوم حرکت را می‌توان تحت فرآیندی رده بالاتر، یعنی «راه روایت^۱» قرار داد. این فرایند از طریق اعمال فردی شخصیت‌ها ساخته می‌شود. بررسی یک روایت از دیدگاه‌های گوناگون قابل بررسی است. وی، دیدگاه بسیار متفاوت و سودمندی را برای بررسی خود انتخاب کرده‌است و به خوبی از عهده تحلیل آن برآمده‌است.

رویدادهای حرکتی با استفاده از افعال منتقل می‌شوند. در این زمینه، دوبوآ (Du Bois, 2013) در مقاله خود به این موضوع می‌پردازد که برای بیان یک رویداد یکسان، فعل‌های گوناگونی به کار گرفته می‌شود. دلیل آن این است که شفاهی سازی بر پایه حوادث دنیای بیرون نیست. می‌توان نتیجه‌گیری وی را این گونه تفسیر کرد که افراد گوناگون، رویداد یکسانی را با توجه به دانش، تجربه و غنای کلامی خود بیان می‌کنند. از آن‌جا که در این موارد دو نفری وجود ندارند که یکسان باشند، برون‌داد زبانی‌شان به صورت افعال متفاوت خواهد بود. هر چند همیشه بسامدی کاربرد آن‌ها بسیار زیاد است.

در میان پژوهشگران ایرانی، از کیا (Azkia, 2011)، مفهوم حرکت و رویدادهای حرکتی در ذهن فارسی‌زبانان را بررسی کرده‌است و نتایج خود را همسو با تقسیم‌بندی تالمی دانسته‌است. بابایی (Babai, 2011) معتقد است در زبان فارسی هر دو ساختار هسته‌قالب و غیر هسته‌قالب در بیان مسیر وجود دارند. این در حالی است که به جز فعل‌های اشاری که در آن‌ها مسیر با استفاده از خود فعل بازنمایی می‌شود، در بقیه موارد مسیر اغلب در ساختاری از نوع اضافه بیان می‌شود. مسگر خوبی (Mesgar Khoobie, 2012) بیان می‌کند که هر یک از شش جزء معنایی رویداد حرکت، به وسیله یک یا چند عنصر زبانی فارسی بازنمایی می‌شوند. بیشتر موارد، پیکر در فاعل، جزء حرکتی در فعل، زمینه در گروه حرف اضافه، مسیر در ترکیب یا در تابع و شیوه در قید و گروه حرف اضافه

¹ narrative path

بازنمایی می‌شود. مسگر خویی (Mesgar Khooie, 2013) در اثر دیگری، به بررسی مطابقت زبان فارسی با رده‌بندی تالمی می‌پردازد. سپس، حامدی شیروان و شریفی (Hamedi Shirvan & Sharifi, 2003) بر اساس الگوی تالمی به بررسی مقوله قمر در زبان فارسی پرداخته‌اند. بر اساس یافته‌های آن‌ها، نمود اصلی قمر در زبان فارسی در دوره‌های پیشین در افعال پیشوندی بوده‌است، اما در دوره کنونی برخی عناصر فعل یار در افعال مرکب نقش قمر را بازی می‌کنند.

پشتوان (Poshtvan, 2013) چگونگی رمزگذاری دو مؤلفه مسیر و شیوه حرکت را بر اساس الگوهای واژگانی‌شدگی تالمی (Talmy, 2000) در گفتار روایی کودکان پیش‌دبستانی و بزرگسالان فارسی‌زبان را مقایسه کرده‌است. وی در این زمینه از کلیپ‌های انیمیشنی که در آن‌ها مسیر و شیوه حرکت به طور همزمان به نمایش در می‌آیند، بهره گرفته‌است. به دنبال وی، پشتوان، حقیقین و افراشی (Poshtvan et al., 2015) در مقاله خود به این نتیجه رسیده‌اند که کودکان فارسی‌زبان هنگام بازگویی رویدادهای حرکتی از همان الگویی بهره می‌گیرند که بزرگسالان برای رمزگذاری آن‌ها استفاده می‌کنند. آن‌ها زبان فارسی را در رده زبان‌های فعل‌محور جای می‌دهند. گلفام و همکاران (Golfam et al., 2013) به بررسی مفهوم‌سازی افعال حرکتی بسیط زبان فارسی پرداخته‌اند. آن‌ها ۱۲۶ فعل بسیط را از منبع‌های گوناگون جمع‌آوری کرده‌اند و در بافت جمله تحلیل کرده‌اند. از میان مؤلفه‌های اصلی که تالمی اشاره کرده‌است، مؤلفه «پیکر» را دارای بالاترین بسامد ارزیابی کرده‌اند. همچنین دو مؤلفه «شیوه» و «سبب» در افعال حرکتی زبان فارسی یا به صورت‌های ادغامی در ریشه فعل و یا به صورت جداگانه در سطح جمله، در مفهوم‌سازی رویداد حرکتی مؤثر دانسته شده‌اند. همان‌گونه که مشاهده شد، هیچ یک از پژوهشگران به بررسی و مقایسه نوع افعال حرکتی در سنین مختلف فارسی‌زبانان نپرداخته‌اند که در این مقاله به بررسی این مسئله خواهیم پرداخت.

۳. چارچوب نظری

روایت‌شناسی معاصر، با استفاده از شگرد ارتباط، گفتمان روایی را بیش از هر چیز دیگر مورد توجه قرار می‌دهد. «بدین سان امر تفسیر از سوی خواننده یا شنونده بر پایه نگرش به متن و چگونگی شکل‌گیری آن و همچنین بر پایه این ادعا که هدف اصلی ایجاد ارتباط توسط داستان‌پرداز و داستان‌گو است، خواهد بود.» (Adam & Revaz, 2004, p. 17). زبان‌شناسی شناختی، به تبیین ساختارهای شناختی عمومی می‌پردازد که محتوای مفهومی را بازنمایی می‌کنند. بر این مبنای تالمی به بررسی رویدادهای حرکتی از دیدگاه شناختی می‌پردازد. در زبان‌شناسی

شناختی، واحد مطالعه معنا مفهوم است. هر مفهوم، دارای نوعی ساخت است که ساخت مفهومی نام دارد. بنابراین، تحلیل ساخت‌های مفهومی و زبانی از مسائل اصلی و مهم مطالعات شناختی به شمار می‌آید. تالمی (Talmy, 2000) معتقد است که معناشناسی شناختی، به بررسی محتوای مفهومی و سامان‌دهی این مفاهیم در زبان می‌پردازد و سبب می‌شود که درک متفاوتی از صحنه واحدی داشته باشیم. وی سپس مفهوم حرکت را بیان می‌کند. حرکت از مفاهیم بنیادین شناخت به شمار می‌آید و حوزه پویایی از تجربه است. حرکت، شامل جابجایی یا تغییر مکان چیز یا کسی در امتداد زمان است. این مفهوم در تمام زبان‌های دنیا وجود دارد و به شکل‌های مختلفی رمزگذاری می‌شود. تالمی (Talmy, 2000) رویداد حرکتی را این‌گونه تعریف می‌کند: «رویداد حرکتی حالتی است که دارای حرکت و توالی موقعیت‌های مکانی مختلف باشد» (Talmy, 2000, p. 8). وی بیان می‌کند حرکت دارای چهار مؤلفه اصلی پیکر^۱، حرکت^۲، مسیر^۳ و زمینه^۴ است. همچنین حرکت مشتمل بر دو مؤلفه جانبی شیوه و سبب است. حرکت یا همان جزء حرکتی، شامل فعل حرکتی است، مانند پیمودن یا آمدن. مسیر شامل مبداء، طول مسیر و مقصد است و از میان این سه، مقصد محور بودن مسیر است (Talmy, 1985). مسیر را می‌توان با حروف اضافه‌ای مانند «از»، «به»، «بر»، «پائین»، «روی» و «زیر» نمایش داد. «پیکر» و «زمینه»، دو مفهوم شناختی پایه در زبان به شمار می‌آیند. ماهیت «پیکر» قابل حرکت یا در حال حرکت است که با در نظر گرفتن مسیر، مکان و جهت به عنوان متغیرهای آن، امری مهم به شمار می‌آید. «زمینه» ماهیتی مرجع‌وار دارد که نسبت به مبداء مرجع از موقعیت ثابتی برخوردار است (Talmy, 2000, p. 212). همچنین تالمی شیوه و سبب را رویداد همراه می‌نامد (Talmy, 2000, p. 8).

فعل، عنصر اصلی تشکیل‌دهنده گزاره‌ها در بیان رویداد است. بر این مبنا فرایند مفهوم‌ساز رویدادهای حرکتی از طریق گزاره‌ها و به وسیله افعال صورت می‌پذیرد. بررسی مؤلفه‌های حرکتی، همواره در مفهوم‌سازی رویداد حرکتی امر مهم به شمار می‌آید. بررسی‌های بین‌زبانی، شاهدی بر تنوع توزیع مؤلفه‌های حرکتی در درک حرکت است. تالمی (Talmy, 2000) حرکت را به دو نوع انتقالی^۵ و خودشامل^۶ دسته‌بندی کرده است. حرکت انتقالی، حرکتی است که در آن پیکر در بازه زمانی خاصی تغییر می‌کند. به بیان دیگر، در حرکت انتقالی، جایگاه اصلی و پایه‌ای پیکر از

¹ figure

² motion

³ path

⁴ ground

⁵ translational motion

⁶ self-contained motion

نقطه‌ای در مکان و در بازه‌ای از زمان به نقطه دیگر تغییر می‌کند. حرکت‌های عمودی، افقی و چند جهتی از این نوع هستند. حرکت خودشامل، حرکتی است که پیکر بعد از حرکت به جایگاه ابتدایی خود باز می‌گردد. حرکت‌های چرخشی، نوسانی، اتساعی^۱، دورانی^۲، جنبیدن‌ها^۳، پرسه زدن‌ها^۴ و ماندن‌ها^۵ از این دسته از حرکت‌ها هستند. در این پژوهش از دیدگاه تالمی (Talmy, 2000) بهره گرفته شده است. بخش نخست این نظریه که در مورد اجزاء حرکت است، در آثار دیگر مورد تحلیل قرار گرفته است. این در حالی است که انواع حرکت از دیدگاه تالمی (Talmy, 2000) در زبان فارسی بررسی نشده است. به بیان دیگر، انواع رویدادهای حرکتی که همان افعال هستند، بر اساس رویکرد تالمی استخراج شده و مابین دو گروه سنی مقایسه و بررسی شده‌اند.

۴. روش پژوهش

روش پژوهش مقاله حاضر، بر پایه تحلیل کیفی محتوا بنا شده است. این تحلیل کیفی، به زنجیره‌ای از روش‌های تحلیلی اشاره دارد که مشتمل بر روش‌های برداشت کلی، غریزی، تفسیری تا بررسی دقیق متنی و نظامند هستند (Rosengren, 1981). به منظور انتخاب رده سنی شرکت‌کنندگان این پژوهش از شاخص سنی برمن و اسلوبین (Berman & Slobin, 1994) استفاده شده است. آن‌ها بر اساس معیارهای متفاوت و بر پایه پژوهش‌های گسترده، سه بازه سنی مختلف را در انجام پژوهش‌های زبانی مورد توجه قرار داده‌اند. این دو، برای سال‌های پیش از دبستان، بازه سنی ۳ تا ۵ سال، برای دوران مدرسه، بازه سن ۹ سالگی و برای بزرگسالان، بازه سنی ۱۸ تا ۴۰ سال را معرفی کرده‌اند (Berman & Slobin, 1994, p. 28). پژوهش حاضر محدود به دو رده سنی دبستان و بزرگسال است. هر چند به منظور محدود کردن رده سنی بزرگسالان و یک‌دست‌تر بودن داده‌های جمع‌آوری شده، سن شرکت‌کننده‌های بزرگسال ۱۸ تا ۲۲ در نظر گرفته شد. همچنین برای کنترل متغیر جنسیت، فقط زنان و دختران مورد بررسی قرار گرفته‌اند. در نهایت، شرکت‌کننده‌های پژوهش، زن‌های ۱۸ تا ۲۲ ساله دانشجوی کارشناسی دانشگاه فردوسی مشهد و دختران ۹ ساله دانش‌آموز سوم دبستانی نواحی مختلف مشهد بودند. نمونه‌گیری به شیوه خوشه‌ای چندمرحله‌ای^۶ انجام گرفت. به طور کلی، ۴۰ کودک و ۴۰ بزرگسال در این پژوهش شرکت کردند.

¹ dilatory

² rotation

³ wiggle

⁴ wander

⁵ rest

⁶ multistage cluster sampling

ابتدا هدف پژوهش، برای شرکت‌کنندگان تا اندازه‌ای شرح داده‌شد. همچنین، به آن‌ها اطمینان داده شد که داده‌های آن‌ها فقط در یک پژوهش علمی و بدون اشاره به نام آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد تا روایت‌هایی هر چه طبیعی‌تر و واقعی‌تر برای پژوهش جمع‌آوری شود. ابزار مورد استفاده، داستان گلابی، فیلم رنگی بدون کلام شش دقیقه‌ای است که چیف گلابی (Chafe, 1980) زبان‌شناس آمریکایی آن را پدید آورده‌است. در این فیلم، شخصیت‌ها و شرکت‌کننده‌های گوناگونی وجود دارد که بستری را برای ایجاد پژوهش فراهم می‌آورد. خط سیر داستان، عمداً به صورت آرام و آهسته طراحی شده‌است تا از هرگونه تعصبات فرهنگی آمریکایی به دور باشد. در واقع فیلم «داستان گلابی» برای استخراج تجربه‌های جهانی مطرح شده‌است. محور داستان، پسر بچه دوچرخه‌سواری است که از غفلت باغبانی استفاده می‌کند و یک سبد گلابی می‌دزدد. در ادامه، مسیر دختر دوچرخه‌سواری را می‌بیند، حواسش پرت می‌شود و با یک سنگ برخورد می‌کند و به زمین می‌خورد. سه پسر بچه به او کمک می‌کنند و برای تشکر سه گلابی دریافت می‌کنند. در پایان فیلم، سه پسر بچه در حال خوردن گلابی از مقابل باغبانی می‌گذرند که متوجه گم شدن یکی از سبدهایش شده‌است.

پیش از نمایش فیلم، به شرکت‌کننده گفته می‌شد که قرار است فیلمی را ببیند. پس از آن، شرکت‌کننده باید آن‌چه را که دیده‌است، برای پژوهش‌گر تعریف کند. فیلم، به وسیله یک دستگاه تبلت هشت اینچی پایه‌دار نشان داده شد. بلافاصله بعد از آن از شرکت‌کننده‌ها خواسته شد تا فیلم را تعریف کنند. برای پیاده‌سازی داده‌ها، از نشانه‌های به کاررفته در چیف (Chafe, 1980) استفاده شد.

در این پژوهش مؤلفه‌های حرکتی افعال حرکتی در روایت شفاهی داستان گلابی در دو گروه سنی کودکان و بزرگسالان بر اساس مؤلفه‌هایی که تالمی (Talmy, 2000 & 2007) بیان کرده است، بررسی و مقایسه می‌شود. در مطالعه پیشینه رویدادهای حرکتی تالمی بر روی زبان فارسی، مشاهده شد بخش‌های گوناگون این نظریه هر کدام به تفکیک مورد بررسی قرار گرفته‌اند. بخش نادیده گرفته‌شده، بررسی انواع حرکت از دیدگاه وی است که دارای دو نوع انتقالی و خودشامل است که در بخش چارچوب نظری توضیح داده شدند. چند نمونه از هر کدام از انواع رویدادهای حرکتی که از داده‌های جمع‌آوری شده استخراج شده‌اند، از این قرارند:

- حرکت انتقالی عمودی: افتاد، اومد پایین، رفت بالا، گذاشت.
- حرکت انتقالی افقی: رفت، رد شد، اومد، می‌کشید، راهش رو ادامه داد.
- حرکت انتقالی چند جهتی: ریخت، پرت شد، پخش می‌شه.

- حرکت خودشامل رفت و برگشتی: مالوند.
  - حرکت خودشامل پرسه در مکان: این پا و اون پا کرد.
  - حرکت خودشامل تکانی: تکوند.
  - حرکت خودشامل ماندن: گیر می کنه، وایستاد.
- تمام داده‌های هر دو گروه از این دیدگاه مورد تحلیل و مقایسه قرار گرفته‌اند.

۵. تحلیل داده‌ها

پس از جمع‌آوری و پیاده‌سازی داده‌ها، انواع رویدادهای حرکتی مورد استفاده در دو گروه استخراج گردید. میزان استفاده از انواع رویدادهای حرکتی در هر دو گروه را می‌توان در جدول (۱) مشاهده کرد.

جدول ۱: حرکت‌های انتقالی و خودشامل در دو گروه کودک و بزرگسال

حرکات خودشامل					حرکات انتقالی				
تکوند	گیر می کنه	این پا و اون پا کرد	تکوند	دورانی	تکوند	تکوند	تکوند	تکوند	
۳۵	-	۱	-	۱	-	۲۷	۳۱۳	۲۴۳	کودکان
۲۳	۱	۶	-	-	۱	۳۷	۳۲۱	۲۲۰	بزرگسالان

همان‌گونه که مشاهده می‌شود، رویداد حرکتی اتساعی در هیچ کدام از گروه‌ها مشاهده نشد. همچنین رویداد حرکتی رفت و برگشتی و پرسه در مکان در گروه کودکان و دورانی در گروه بزرگسالان نمود نداشتند. همچنین، حرکت‌های انتقالی نسبت به حرکت‌های خود شامل به‌طور بسیار گسترده‌تری استفاده شده‌اند. به منظور بررسی وابستگی میان دو گروه از داده‌های غیر زوجی، در صورتی که داده‌های مورد نظر کیفی باشند، از روش تحلیل جداول توافقی استفاده می‌شود. فرض صفر مورد آزمون در این حالت استقلال متغیرهای سطری و ستونی جدول و فرض مقابل وابستگی را بیان می‌کند. برای بررسی این فرضیه، آزمون‌های مختلفی وجود دارد. آزمون دقیق فیشر از آن جمله است که برای تحلیل این بخش از این آزمون استفاده شده است.^۱ آزمون دقیق فیشر در حالت کلی برای هر تعداد از نمونه قابل استفاده است، اما به‌طور ویژه، چنان‌چه حجم نمونه انتخابی کمتر از ۱۰ باشد، از این روش استفاده می‌شود. برای انجام این آزمون، مقادیر

^۱ www.spss-iran.ir

فراوانی‌های مشاهده شده خانه‌های جدول و مقادیر فراوانی‌های مورد انتظار آن محاسبه می‌شود. در این آزمون، اگر سطح معنی‌داری یا همان مقدار پی^۱ کمتر از ۰,۰۵ باشد، یعنی دو متغیر مورد بررسی به هم وابسته‌اند و مستقل از یکدیگر نیستند.

به منظور سهولت بررسی، هر کدام از حرکات انتقالی و خودشامل به صورت مجزا مورد بررسی قرار گرفتند. در بررسی رابطه استفاده از انواع حرکات انتقالی در دو گروه سنی (کودک و بزرگسال)، یافته‌های آزمون دقیق فیشر ($F=2/774$, $p\text{-value} = 0/248$) نشان می‌دهد که رابطه‌ای میان استفاده از انواع حرکات انتقالی و گروه سنی (کودک و بزرگسال) وجود ندارد. نتایج در جدول (۲) آورده شده‌است.

جدول ۲: یافته‌های آزمون دقیق فیشر در پیوند با استفاده از انواع حرکات انتقالی و گروه سنی آزمودنی‌ها

جمع	حرکات انتقالی			شاخص	گروه سنی
	چند جهتی	افقی	عمودی		
۵۸۳	۲۷	۳۱۳	۲۴۳	فراوانی	کودک
٪۱۰۰/۰	٪۴/۶	٪۵۳/۷	٪۴۱/۷	درصد سطری	
۵۷۸	۳۷	۳۲۱	۲۲۰	فراوانی	بزرگسال
٪۱۰۰/۰	٪۶/۴	٪۵۵/۵	٪۳۸/۱	درصد سطری	
۱۱۶۱	۶۴	۶۳۴	۴۶۳	فراوانی	جمع
٪۱۰۰/۰	٪۵/۵	٪۵۴/۶	٪۳۹/۹	درصد سطری	
p-value=0/248			آماره آزمون دقیق فیشر: 2/774		

بر این اساس، استفاده از انواع حرکات انتقالی وابسته به گروه سنی نیستند و هر دو گروه سنی به طور یکسانی از انواع حرکات انتقالی استفاده کرده‌اند. در بررسی مؤلفه‌های حرکتی افعال خودشامل، نتایج آزمون دقیق فیشر ($F=8/187$, $p\text{-value} = 0/24$) نشان می‌دهد که رابطه‌ای بین به کارگیری مؤلفه‌های حرکتی افعال خودشامل و گروه سنی (کودک و بزرگسال) وجود دارد. این یافته‌ها، در جدول (۳) نشان داده شده‌است.

^۱ p

جدول ۳: نتایج آزمون دقیق فیشر در ارتباط حرکات خودشامل و گروه سنی آزمودنی‌ها

گروه سنی	شاخص	حرکات خودشامل					جمع
		رفت و برگشتی	دورانی	اتساعی	تکانی	پرسه در مکان	
کودک	فراوانی	۰	۱	۰	۱	۰	۳۷
	درصد سطری	%۰/۰	%۲/۷	%۰/۰	%۲/۷	%۰/۰	%۹۴/۶
بزرگسال	فراوانی	۱	۰	۰	۶	۱	۳۱
	درصد سطری	%۳/۲	%۰/۰	%۰/۰	%۱۹/۴	%۳/۲	%۷۴/۲
جمع	فراوانی	۱	۱	۰	۷	۱	۶۸
	درصد سطری	%۱/۵	%۱/۵	%۰/۰	%۱۰/۳	%۱/۵	%۸۵/۳
p-value=۰/۰۲۴					آماره آزمون دقیق فیشر: ۸/۱۸۷		

علاوه بر تحلیل کلی، در روابط جزء نیز بین به کارگیری مؤلفه‌های حرکتی افعال خودشامل و گروه سنی رابطه وجود دارد. برای نمونه، برای ۲/۷ درصد از کودکان از تکانی استفاده کرده‌اند، در حالی که این نسبت در بزرگسالان ۱۹/۴ درصد است.

۶. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

در این مقاله، رویدادهای حرکتی تالمی که به دو نوع انتقالی و خودشامل تقسیم می‌شوند، مورد تحلیل قرار گرفتند. به این منظور، ۴۰ کودک ۹ ساله کلاس سوم دبستان و ۴۰ بزرگسال ۲۲-۱۸ ساله در پژوهش شرکت کردند. در این میان به منظور حذف متغیر جنسیت، شرکت‌کننده‌ها همگی مؤنث بودند. ابزار پژوهش، فیلم بدون کلامی بود که شرکت‌کننده‌ها آن را برای مصاحبه-گر شفاهی‌سازی کردند. پس از ضبط و پیاده‌سازی، رویدادهای حرکتی استخراج شدند و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. با بررسی و تحلیل داده‌ها و فرضیه‌های نوشته شده در بخش مقدمه، یافته‌های زیر به دست آمد:

- در بررسی رابطه استفاده از انواع حرکات انتقالی در دو گروه سنی (کودک و بزرگسال)، معلوم شد که رابطه‌ای بین استفاده از انواع حرکات انتقالی و متغیر سن (کودک و بزرگسال) وجود ندارد. به این معنا که استفاده از انواع حرکت‌های انتقالی وابسته به متغیر سن نیست. هر دو گروه سنی به طور یکسانی از انواع حرکات انتقالی استفاده کرده‌اند.

- در مقابل بررسی مؤلفه‌های حرکتی افعال خودشامل، نشان داد که رابطه‌ای بین به کارگیری مؤلفه‌های حرکتی افعال خودشامل و متغیر سن (کودک و بزرگسال) وجود دارد. همچنین بزرگسالان بسیار بیشتر از کودکان از این فرآیند استفاده کرده‌اند.
- در روابط جزء هم، بین به کارگیری مؤلفه‌های حرکتی افعال خودشامل و متغیر سن رابطه وجود دارد.
- مجموعه فعل‌ها یا جمله‌های به کار گرفته شده توسط دو گروه برابر نبودند. به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت چشمگیری بین دو رده سنی کودکان و بزرگسالان در استفاده از افعال حرکتی وجود ندارد. افعال حرکتی انتقالی فراوانی بسیار بالاتری نسبت به افعال حرکتی خودشامل داشتند. در این زمینه، تفاوت معناداری بین دو گروه مشاهده نشد. با اینکه تفاوت موجود بین استفاده از افعال خودشامل در بین دو گروه معنادار است، اما به سبب فراوانی بسیار کم نسبت به افعال حرکتی انتقالی قابل چشم‌پوشی است. بنابراین می‌توان این نتیجه را تأیید کرد که به طور کلی، استفاده از افعال حرکتی بین دو گروه شرکت‌کننده تقریباً یکسان است. همچنین می‌توان این تعبیر را ارائه کرد که فرآیندهای شناختی مربوط به رویدادهای حرکتی در سن ۹ سالگی تکمیل شده‌اند و از این جهت تفاوت زیادی با بزرگسالان ندارند. درک این نکته که هر فرآیند شناختی در کدام مرحله سنی تکمیل می‌شود، برای طرح‌ریزی زبانی و آموزشی بسیار اهمیت دارد. هر چند فرآیندهای ظریفی که در دو گروه متفاوت هستند، به علت تفاوت در ادراک و شناخت افراد مختلف است که منجر به انتخاب واژگان متفاوت می‌شود. هر پاره‌گفتار و هر انتخاب زبانی ارزشی معرفتی دارد، به این معنا که در پس هر انتخاب زبانی نحوه نگرش موردعلاقه ما به جهان خارج در میان انتخاب‌های دیگر شکل می‌گیرد.
- همچنین نابرابری مجموعه افعال و جمله‌های مورد استفاده در دو گروه، تأیید کننده نظر تالمی (Talmy, 2000) است. وی اعتقاد دارد از جنبه شناختی بسیاری از انسان‌ها درک متفاوتی از صحنه واحدی دارند. این امر با بررسی محتوای مفهومی و سامان‌دهی این مفاهیم در زبان مشخص می‌شود. همان‌گونه که پیش‌تر نیز اشاره شد، حرکت از مفاهیم اصلی شناخت به شمار می‌آید. حرکت، بخش مهم و پویایی از تجربه است که شامل جابجایی یا تغییر مکان چیز یا کسی در امتداد زمان است. مفهوم حرکت که در تمام زبان‌های دنیا وجود دارد، به شکل‌های گوناگونی رمزگذاری می‌شود. پژوهش‌های دیگر نیز شاهد بر تنوع توزیع مؤلفه‌های حرکتی در درک حرکت هستند. لستر (Lester, 2013) این تفاوت در کاربردهای متفاوت مفهوم حرکت را بخشی از فرآیند راه روایت می‌داند که از طریق اعمال فردی شخصیت‌ها ساخته می‌شود.

یافته‌های این مقاله، پژوهش دوبوآ (Du Bois, 2013) را نیز تأیید می‌کند. وی در مقاله خود به این موضوع می‌پردازد که برای بیان یک رویداد یکسان، افعال متفاوت استفاده می‌شود. دلیل این امر آن است که شفاهی‌سازی بر اساس حوادث دنیای بیرون نیست. می‌توان این گونه نتیجه‌گیری کرد که افراد مختلف، رویداد یکسانی را با توجه به دانش، تجربه و غنای کلامی خود بیان می‌کنند. آن‌جا که در این موارد، هیچ دو نفری یکسان نیستند، برون‌داد زبانی‌شان از نظر کمی و کیفی به صورت فعل‌ها و جمله‌های متفاوتی خواهد بود. هر چند همیشه فراوانی غالبی در استفاده از آن‌ها وجود خواهد داشت. ایراداتی هم به تقسیم‌بندی تالمی وارد است؛ زیرا بر اساس تقسیم‌بندی وی از افعال خودشامل، شاهد همپوشانی‌هایی هستیم. از جمله حرکات رفت و برگشتی یا پرسه در مکان یا نکانی که می‌توان هر سه را در ارتباط با یک نکته گنجانند. از سوی دیگر، می‌توان تقسیم‌بندی افعال انتقالی را به صورت دقیق‌تری بیان کرد. چنان‌چه در داده‌ها شاهد بودیم، در نوع عمودی رویدادهای حرکتی می‌توان دو نوع فعل بسیط مانند/فتادن و فعل مرکب که همراه حروف اضافه است مانند زمین/فتادن را از هم متمایز کرد که تالمی به آن اشاره نکرده‌است. شاید بتوان این نکته پایانی را از ویژگی‌های زبان فارسی دانست که برای تأیید قطعی نیاز به بررسی‌های بیشتری است.

فهرست منابع

- آدام، ژان میشل و رواز فرانسواز. (۱۳۸۳). *تحلیل انواع داستان*. ترجمه آذین حسین‌زاده و کتایون شهپرراد. تهران: قطره.
- اسدی، مهتاب و محمود رنجبر. (۱۳۹۸). «بررسی الگوی روایی زمان در نمایشنامه «عکس عروسکی»». *زبان پژوهی*. سال ۱۱. شماره ۳۰. صص ۷-۷.
- ازکیا، ندا. (۱۳۹۰). *حرکت در زبان فارسی: دیدگاهی شناختی و رده‌شناسی (رساله دکتری)*. دانشگاه آزاد تهران (واحد علوم و تحقیقات).
- پشتوان، حمیده. (۱۳۹۲). *بازنمود رویدادهای حرکتی در گفتار روایی کودکان فارسی‌زبان در نگرش شناختی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه الزهراء (س).
- پشتوان، حمیده، فریده حقیقین و آرزیتا افراشی. (۱۳۹۴). «بازنمود رویدادهای حرکتی در گفتار روایی کودکان فارسی‌زبان در نگرش شناختی». *جستارهای ادبی*. سال ۶. شماره ۳. صص ۴۳-۱۹.
- تولان، مایکل. (۱۳۸۶). *روایت‌شناسی، درآمدی زبان‌شناختی-انتقادی*. ترجمه فاطمه علوی و فاطمه نعمتی. تهران: سمت.
- چامسکی، نوآم. (۱۳۸۴). *زبان و اندیشه*. ترجمه کوروش صفوی. تهران: هرمس.
- حامدی شیروان، زهرا و شهلا شریفی. (۱۳۹۲). «بررسی رده‌شناختی مقوله قمر در ساخت رویدادی افعال حرکتی در زبان فارسی». *جستارهای زبانی*. سال ۲. دوره ۱۸. صص ۸۹-۷۱.

- سیاوشی، سارا. (۱۳۹۳). «ساخت روایت در زبان اشاره ایرانی: روایت‌شناسی روشی برای توصیف دستور». مجموعه مقالات نهمین همایش زبان‌شناسی ایران. ج ۱. به کوشش محمد دبیرمقدم. تهران: دانشگاه علامه طباطبایی. صص. ۷۰۵-۷۲۱.
- صافی پیرلوجه، حسین و مریم سادات فیاضی (۱۳۹۰). «نگاهی گذرا به پیشینه نظریه‌های روایت». *نقد ادبی*. سال ۱. دوره ۲. صص ۱۶۹-۱۴۴.
- گلفام، ارسلان، آریتا افراشی و غزاله مقدم. (۱۳۹۲). «مفهوم‌سازی افعال حرکتی بسیط زبان فارسی: رویکردی شناختی». *مطالعات زبان و گویش‌های غرب ایران*. سال ۱. دوره ۳. صص ۱۲۲-۱۰۳.
- مسگرخویی، مریم. (۱۳۹۱). «بازنمود رویداد حرکت در فارسی: رویکرد شناختی». مجموعه مقالات هشتمین همایش زبان‌شناسی ایران. به کوشش محمد دبیرمقدم. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی. صص ۱-۲۸.
- مسگرخویی، مریم. (۱۳۹۲). «بازنمود رویداد حرکت در فارسی: رویکرد شناختی». رساله دکتری. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- هدایی، محمد. (۱۳۸۳). «ادبیات ما و ادبیات بجه‌ها». مجموعه مقالات اولین همایش ادبیات کودکان و نوجوانان. به کوشش محمد حسین قرشی. بیرجند: انتشارات دانشگاه بیرجند. صص ۲۸۱-۲۹۳.
- یارمحمدی، لطف‌الله، مرتضی یمینی و لیلا قنبری. (۱۳۸۹). «مقایسه تحلیل انتقادی گفتمان داستان‌های کوتاه معاصر بزرگسالان و داستان‌های کوتاه معاصر نوجوانان». *مطالعات ادبیات کودک*. سال ۱. شماره ۱. صص ۱۶۶-۱۴۳.

References

- Adam, J. M., & Revaz, E. F. (2004). *L'analyse des recits*. Translated by Azin Hossein Zadeh & Katayoun Shahpar-Rad. Tehran: Ghatreh [In Persian].
- Azkiya, N. (2011). *Motion in Persian language, from cognitive and typological viewpoint*. (PhD dissertation). Azad University (science and research branch), Tehran, Iran [In Persian].
- Asadi, M., & Ranjbar, M. (2019). Checking time justifiability pattern in "wedding photo" play. *Zabanpazuh*, 11(30), 7-7 [In Persian].
- Babai, H. (2011). Lexicalization of motion event in Persian. *Theory and Practice in Language Studies*, 1(2), 157-162 [In Persian].
- Berman, R. A., & Slobin, D. I. (1994). *Relating events in narrative: a crosslinguistic developmental study*. Hillsdale, NJ, US: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Bohnenmeyer, J., Enfield, N. J., Essegbey, J., & Kita, S. (2010). The macro-Event property: the segmentation of causal chains. In J. Bohnemeyer, & E. Pederson (Eds.), *Event Representation in language: encoding events at the language-cognition interface* (pp. 43-67). Cambridge: Cambridge University Press.
- Bohnenmeyer, J., Enfield, N. J., Essegbey, J., Ibarretxe-Antuñano, I., Kita, S., Lüpke, F. & Ameke, F. K. (2007). Principles of event segmentation. *Language: The Case of Motion Events*, 8 (3), 495-532.
- Chomsky, N. (2005). *Language and thought*. Translated by Kourosh Safavi. Tehran: Hermes Publication [In Persian].
- Chafe, W. (1980). The development of consciousness in the production of a narrative. In W. Chafe (Ed.), *The Pear Stories, Cognitive, and Linguistic Aspect of Narrative Production* (pp. 9- 50). New Jersey: Ablex Publishing Corporation.

- Du Bois, J. W. (2013). So many events, so few words: the variable verbalization of three-participant events in two languages. Presented at *12th International Cognitive Linguistics Conference*. University of Edmonton, Alberta.
- Fortis, J. M. (2010). Space in language. Presented at *Leipzig school summer on typology*, Leipzig. [Online]: https://www.eva.mpg.de/lingua/conference/2010_summerschool/pdf/course_materials/Fortis_5.DEIXIS.pdf.
- Golfam, A., Afrashi, A., & Moghadam, Gh. (2013). Conceptualisation of simple motion verbs in Persian language: a cognitive approach. *Quarterly Periodical of Languages and West Dialects of Iran*, 1(3), 103-122 [In Persian].
- Hamed Shirvan, Z., & Sharifi, Sh. (2003). Typological study on argument in making events of motion verbs of Persian language. *Linguistic Research*, 2(18), 71-89 [In Persian].
- Hodaie, M. (2002). Our literature and children. In M. H. Ghorashi (Ed.), *Proceeding of the First Seminar on Children Literature* (pp. 281-293). Birjand: Birjand University [In Persian].
- Lester, N. A. (2013). Blazing the narrative path: motion events and narrative structure in the English pear stories. Presented at *12th International Cognitive Linguistics Conference* (June 23-28, 2013). Edmonton, Alberta, Canada.
- Mesgar Khooye, M. (2012). Representation of motion event in Persian: cognitive approach. In M. Dabirmoghadam (Ed.), *8th Conference of Linguistics of Iran* (pp. 1-28). Tehran: Allameh Tabatabaei University [In Persian].
- Mesgar Khooye, M. (2013). *Representation of motion event in Persian: cognitive approach*. (PhD Dissertation). Research Institute of Humanities and Cultural Studies, Tehran, Iran [In Persian].
- Poshtvan, H. (2013). *Representation of motional events in narrative speech of persian children in cognitive attitude*. (Master's thesis). Alzhra University [In Persian].
- Poshtvan, H., Haghbeen, F., & Afrashi, A. (2015). Representation of motional events in narrative speech of persian children in cognitive attitude. *New Literary Queries*. 6(3), 19- 43 [In Persian].
- Rosengren, K. E. (1981). Advances in scandinavia content analysis: an introduction. In K. E. Rosengren (Ed.), *Advances in Content Analysis* (pp. 9-19). Beverly Hills, CA: Sage.
- Safi Pirloujeh, H., & Fayazi, M. S. (2011). A glimpse to the literature of narrative theories. *Literary Criticism*, 1(2). 144-196 [In Persian].
- Siavashi, S. (2014). Making narrative in sign language: narratology as a way to describe grammar. In M. Dabirmoghadam (Ed.), *8th Conference of Linguistics of Iran* (pp. 705-721). Tehran: Allameh Tabatabaei University [In Persian].
- Slobin, D. I. (2004). The many ways to search for a frog: linguistic typology and the expression of motion events. In S. Strömquist & L. Verhoeven (Eds.), *Relating Events in Narrative: typological and Contextual Perspectives in Translation* (pp. 219-257). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Stromqvist, S., & Verhoeven, L. (2004). *Relating events in narrative style*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Talmy, L. (2000). *Toward a cognitive semantics*. (Vol. 1). Cambridge: MIT Press.
- Talmy, L. (2000). *Toward a cognitive semantics*. (Vol. 2). Cambridge: MIT Press.
- Talmy, L. (1985). Lexicalization patterns: semantic structure in lexical forms. In: T. Shopen (Ed.), *Language Typology and Syntactic Description, Grammatical Categories and Lexico* (Vol 3. pp. 57-149). New York: Cambridge University Press.
- Talmy, L. (2007). Lexical typologies. In T. Shopen, (Ed.), *Language Typology and Syntactic Universals* (Vol. 3. 2nd ed. pp. 66- 169). Cambridge: Cambridge University Press.
- Toolan, M. (2007). *Narrative, a critical linguistics introduction*. (F. Alavi & F. Nemati, Trans.). Tehran: Samt [In Persian].
- Yarmohammadi, L., Pambani, M., & Ghanbari, L. (2000). A contrastive analysis of contemporary short stories of adults and adolescence. *Children Literary Researches*, 1(1), 143-166 [In Persian].

Evaluation of Telling Narrative in Children vs. Adults Based on Talmy's Motion Event

Elham Akhlaghi Baghoojari¹
Shahla Sharifi²
Ali Izanloo³

Received: 10/09/2017

Accepted: 20/08/2018

Abstract

Language is more than a list of words. Language conveys a whole system of thought transmitted in a symbolic network of form and meaning. Dictionaries and grammars, indispensable as they are, capture only isolated words and phrases. But human beings speak to each other in conversations, especially in stories which have a broader narrative structure, a beginning setting actors, actions, climax, and resolution. Many argue that narratives are a fundamental and universal reflection of human thought (Bruner, 1986, Berman, Slobin & Aksu-Koc, 1994, Linde, 1994, van Dijk & Kintsch, 1983). For reaching this thought, in this article, verbalizing of narrative is studied. The production, reception, and use of narratives is one of the hallmarks of human life. A minimal characterization may be proposed: a perceived sequence of non-randomly connected events, i.e., of described states or conditions which undergo change (into some different states or conditions) (Toolan, 2000). Though less essential to a narrative than event and character, the establishment of an identifiable setting is a strong psychological preference in most persons.

So, we used Pear story film for gathering the data (narratives). In the mid-1970s, Professor Wallace Chafe, a specialist in Native American languages, decided to test how much a simple story will vary from language to language. With his research team, he made a very simple movie to elicit stories from speakers around the world. "The Pear Stories" movie was designed to tap into universal experiences, by showing a man harvesting pears, which are stolen by a boy on a bike. The boy has some other adventures with other children before the farmer discovers that his pears are missing. The movie is six minutes long, in color, with sound effects but no

---

¹ PhD, Linguistics Department, Ferdowsi University of Mashhad
(Corresponding Author), Elham.akhlaghi@mail.um.ac.ir

² PhD, Assistant Professor and Faculty Member, Linguistics Department,
Ferdowsi University of Mashhad, shahla_sharifi@um.ac.ir

³ PhD, Assistant Professor and Faculty Member, Linguistics Department,
Ferdowsi University of Mashhad, aliizanloo@um.ac.ir

words. It was filmed in northern California, near the University of California, Berkeley. The story line is deliberately loose and bland, to avoid imposing a strong U.S. cultural bias. But the movie makers deliberately inserted a short scene of a man leading a goat to test descriptions of a background event with no later significance. The scene of falling off the bike and spilling the pears can measure language for cause and effect. And the unusual ping-pong toy tests how people describe an unfamiliar object. The final scene, when the farmer discovers his fruit is stolen, re-introduces a character who had been off-screen for most of the movie, and stimulates speakers to describe emotions and state a moral.

To analyze the verbalizing of narrative, 80 participants in two equal groups of girls and women saw the Pear Story, and retold it. Forty women between 18-22 years and forty 9-year-old girls who attended this research, watched the six-minute global movie, Pear Story, separately. Then, the participants told the story of the film. The data were gathered by a voice recorder and then, transcribed for extracting the necessary information. As a new survey on Pear Story, after gathering the data, they were analyzed based on Talmy's motion events (2000), which was not a repeated work on this story.

A Motion Event (= the former "Translatory Situation") is a pattern of four components: FIGURE, MOTION, PATH, and GROUND (MOTION= MOVE or BELOC). Talmy gives up derivations in the generative semantics style. As a matter of fact, Motion verbs are motions or static situations and there are two kinds of these verbs: translational motion verbs and self-contained motion verbs. In Talmy's (2000b, p. 35) words, "[i]n translational motion, an object's basic location shifts from one point to another in space. In self-contained Motion (i.e., the figure moves to an unspecified location by moving in a certain way), an object keeps its same, or 'average' location. Self-contained Motion (i.e., with no change of location of the Figure) generally consists of oscillation, rotation, dilation (expansion and contraction), wiggle, local wander, or rest".

After statistical analysis, it was revealed that there is no meaningful difference in using translational motion verbs (e.g., walk, run) between two groups, but they have meaningful difference in using self-contained motion verbs (e.g., shiver, tremble, spin, twirl). The basic reason for the resemblance is the high frequency of translational motion verbs in Persian language. Contrary to translational motion verbs, self-contained motion verbs are more in margin of language; so, in this case, there are differences between two groups. Also, the number of verbs was not the same in two groups.

Based on results, cognitive processes about motion verbs are completed before the age of nine and they are not different for adults in this regard. The small distinctions are because of difference in perception and cognition which result in different word selections.

Keywords: Narrative, Motion event, Pear Story, Translational Motion, Self-contained Motion